

**Міністерство освіти і науки України
Харківський політехнічний фаховий коледж**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

 Раїса КОРОЛЬОВА

«29» серпня 2025р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Дисципліни Українська мова

Спеціальність G 7 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Обслуговування інтелектуальних інтегрованих систем»

(шифр і назва спеціалізації)

Розроблена на підставі Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів повної загальної середньої освіти з освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» та навчальної програми з української мови 10-11 класу загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 1407 від 23.10.2017.

(назва навчальної програми, ким і коли затверджена)

Викладач: Мартирисянц Н.В.

(прізвище та ініціали викладача)

Загальна кількість годин на предмет 152

Форма підсумкового контролю Державна підсумкова атестація

Розглянута і погоджена цикловою комісією

Гуманітарних і соціально-економічних дисциплін

Протокол № 1 від «29» серпня 2025р

Голова циклової комісії

Світлана ВОЛОБУЄВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма складена відповідно до типового навчального плану. Предмет вивчається протягом чотирьох семестрів: I семестр – 34 години, II семестр – 46 годин, III семестр – 34 годин, IV семестр – 38 годин.

Програма відображає засадничі ідеї Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392), Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20. 04. 2011 р. № 462), а також концепції «Нова українська школа».

У контексті ключових підходів сучасної освіти (компетентнісний, особистісно орієнтований і діяльнісний) предмет «Українська мова» є засобом розвитку й соціалізації студентів, становлення їх як особистостей і громадян своєї країни. Здобуті у процесі навчання української мови знання, набуті вміння й навички мають бути опорою, яка дасть студентам змогу реалізувати себе в житті, стати носіями культури свого народу, ініціаторами відновлення й збереження найкращих культурних традицій свого народу.

При цьому особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей студентів.

Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей.

До ключових компетентностей належить уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична і базові компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційна, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язбережувальна компетентності, а до предметних (галузевих) - комунікативна, літературна, мистецька, міжпредметна естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична і здоров'язбережувальна компетентності.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і навичок студента, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища.

Предметна мета – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.

Завдання вивчення української мови:

- формування ціннісного ставлення до української мови як державної мови України;
- формування предметної і ключових компетентностей;
- формування духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, системи загальнолюдських, національних, особистісних ціннісних орієнтирів;
- навчання засобами мови пізнавати світ, облаштовувати гармонійне співіснування в ньому;

- зберігати й передавати культурні набутки, виражати емоції й почуття, розв'язувати життєві проблеми;
- формування мовленнєвої культури, раціональної мовленнєвої поведінки;
- розвиток логічного критичного мислення, творчої уяви;
- формування мовного смаку, мовного чуття і мовної стійкості, сприяння усвідомленню краси й естетики української мови.

Змістові лінії визначають суть процесу навчання української мови:

мовленнєва змістова лінія орієнтує роботу викладача на всебічний розвиток студентів, формування їх як компетентних мовців, передбачає системну цілеспрямовану роботу на кожному занятті над збагаченням активного словника, засвоєнням мовленнєвих жанрів, формуванням навичок ефективної комунікації, набуттям досвіду розв'язання життєвих проблем засобами мови;

мовна змістова лінія визначає перелік важливих для засвоєння питань теорії мови, що є базовими для формування навичок нормативного мовлення, мовленнєвої культури;

необхідність *діяльничої змістової лінії* зумовлена мета предметним характером предметних знань і необхідністю занурення студентів як суб'єктів навчально-виховного процесу в усі види діяльності, під час яких вони набувають суб'єктного досвіду, опановують різні стратегії мовленнєвої діяльності;

соціокультурна змістова лінія покликана забезпечувати системність патріотичного, морального, естетичного виховання студентів, реалізовувати завдання соціалізації молоді, бути орієнтиром у спрямуванні навчання на оволодіння всіма ключовими компетентностями.

У *мовленнєвій лінії* подано перелік рекомендованих видів роботи, які дають змогу студентам реалізувати здобуті знання на практиці. Ці види роботи забезпечують повноцінний мовленнєвий розвиток ліцеїстів, бо комплексно охоплюють формування всіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння і письма).

Соціокультурна змістова й наскрізні лінії

Соціокультурна змістова лінія покликана забезпечувати системність патріотичного, морального, естетичного виховання студентів, реалізовувати завдання соціалізації молоді, бути орієнтиром у спрямуванні навчання на оволодіння всіма ключовими компетентностями.

Наскрізна лінія **«Екологічна безпека і сталий розвиток»** спрямовує діяльність викладача й студентів на формування соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, усвідомлення сталого розвитку, готовності брати участь у розв'язанні питань довкілля і розвитку суспільства; конкретизує роботу зі збереження й захисту навколишнього середовища.

Наскрізна лінія **«Громадянська відповідальність»** сприяє формуванню соціальної й громадянської компетентностей, розкриває суть поняття «відповідальний громадянин», визначає вектори його діяльності.

Наскрізна лінія **«Здоров'я і безпека»** активно долучається до формування безпечного для життя й діяльності середовища, орієнтуючи на розвиток студента як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного громадянина, що дотримується здорового способу життя.

Метою наскрізної лінії **«Підприємливість і фінансова грамотність»** є навчання молодого покоління українців ощадливості, раціонального використання коштів, планування витрат; стимулювання у них лідерських ініціатив, прагнення успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Добір навчального змісту здійснено з урахуванням таких дидактичних і методичних принципів:

- 1) *соціальної доцільності* (засвоєний навчальний матеріал і сформовані на його основі вміння й навички зумовлені системою соціальних цінностей і очікувань);
- 2) *взаємозв'язку навчання, виховання і розвитку* (наявність у змісті елементів, що забезпечують гармонійну реалізацію загальноосвітніх і предметних завдань);
- 3) *демократизації й гуманізації* (забезпечення суб'єкт-суб'єктних стосунків між викладачем і студентами);
- 4) *детермінації* (налагодження зв'язків предмета з попереднім досвідом учнів, прогнозування майбутніх успіхів);
- 5) *єдності теорії й практики* (засвоєний навчальний матеріал, сформовані вміння й навички мають прикладний характер, можливість застосування не лише у сфері навчальної діяльності, а й професійній та особистісній).

Організація освітнього процесу: форми і методи, технології навчання

Формами та методами організації можуть бути: рольові ігри, вільне письмо, словесне малювання, дослідницька діяльність, захист проєктів, презентації, мовна дуель, синтез думок, коло ідей, мікрофон, мозковий штурм, аналіз ситуації, «дерево рішень», «ти – редактор», «спіймай помилку», словесне моделювання, «займи позицію», лінгвістична загадка, незакінчений ланцюжок, що сприяють загальному розвитку учнів, здатних комунікативно виправдано користуватися засобами рідної мови.

Це і відтворення змісту прослуханого або прочитаного тексту за питаннями, щоб потім переказати його в цілому;

- переказ прочитаного з використанням ілюстрацій до тексту, що наочно вказують послідовність змісту;
- придумування ілюстрацій до опрацьованого тексту з наступним переказуванням його;
- переказ за поданим планом;
- розповіді студентів про побачене, пережите;
- з поданих слів скласти речення, поставити їх у потрібній формі;
- правильно будувати речення різних типів;
- конструювати речення різні за інтонацією, емоційним забарвленням.

Пропонується проведення уроків-практикумів, семінарів, консультацій, застосування технології розвитку критичного мислення, інтерактивного навчання, інформаційно-комп'ютерних технологій, які на сучасному етапі життя на заняттях української мови виділяють як інноваційні.

Викладач на власний розсуд може змінити розподіл годин між темами. Години резервного навчального часу викладач може використати на свій розсуд для глибшого вивчення або повторення певного навчального матеріалу з урахуванням здібностей і навчальних можливостей студентів або для тематичного оцінювання (занять систематизації та узагальнення).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання української мови здійснюється на основі компетентнісного, особистісно орієнтованого, комунікативнодіяльнісного й соціокультурного підходів до шкільного мовного курсу, які насамперед мають забезпечити розвиток особистості студента, формування в нього мовленнєвої культури, комунікативної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Оцінювання мовленнєвої компетентності студентів

I. Аудіювання (слухання розуміння)

Оцінюється здатність студентів сприймати на слух незнайоме за змістом висловлювання з одного прослуховування: розуміти мету висловлювання; фактичний зміст; причинно-наслідкові зв'язки; тему й основну думку висловлювання; виражально-зображувальні засоби прослуханого тексту; давати оцінку прослуханому.

II. Читання

Читання вголос

Оцінюється здатність студентів:

- демонструвати певний рівень розуміння прочитаного;
- виявляти вміння читати з достатньою швидкістю, плавно, з гарною дикцією, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм;
- виражати за допомогою темпу, тембру, гучності читання особливості змісту, стилю, авторський задум;
- пристосовувати читання до особливостей слухачів (ступеня підготовки, зацікавленості певною темою тощо);
- емоційно реагувати на прочитане;
- знаходити в тексті незнайомі слова.

Вимоги до оцінювання

Рівень	Бали	Характеристика читання
Початковий	1-3	Студенти демонструють повільне, емоційно невиразне читання; структурують текст і речення; зрідка вдаються до засобів виразного читання, інтонують речення зі значною кількістю помилок;
Середній	4-6	Студенти читають зі швидкістю, що наближається до норми, поділяючи текст на речення; демонструють недостатньо плавне й виразне читання; припускаються помилок в інтонуванні, вимові, не завжди роблять логічний наголос; читають недостатньо емоційно; не вирізняють у тексті незнайомі слова.
Достатній	7-9	Студенти читають плавно, емоційно виразно, з належною швидкістю, правильно інтонують речення й самостійно поділяють їх на смислові відрізки, але припускаються певних помилок чи недоліків (у вираженні авторського задуму, виконанні комунікативного завдання; дотриманні норм орфоепії, дикції тощо); не завжди вирізняють у тексті незнайомі слова.
Високий	10-12	Студенти читають плавно, швидко, емоційно виразно, із дотриманням орфоепічних та інтонаційних норм; поділяють речення на смислові відрізки; розуміють авторський задум, стильові особливості тексту, успішно розв'язують комунікативне завдання; звертають увагу на незрозумілі слова.

Читання мовчки

Оцінюється здатність студентів:

- читати незнайомий текст із належною швидкістю;
- розуміти й запам'ятовувати після одного прочитання фактичний зміст;
- визначати причинно-наслідкові зв'язки між частинами тексту;
- відрізняти тему й ідею (основну думку) висловлювання;
- спостерігати й виявляти ті засоби, за допомогою яких автор досягає мети;
- знаходити в тексті незнайомі слова;

– демонструвати різні види читання.

III. Говоріння й письмо (діалогічне та монологічне мовлення)

Діалогічне мовлення

Оцінюється здатність студентів: ініціювати комунікативну взаємодію; налагоджувати й підтримувати міжособистісну комунікацію; адекватно реагувати на співрозмовника; демонструвати певний рівень обізнаності з теми, що обговорюється; висловлювати особисту позицію щодо теми, яка обговорюється; добирати аргументи на підтвердження власної позиції; здійснювати адекватний добір мовно-виражальних засобів; формувати різні запитання й давати розгорнуту відповідь; у виборі рішень керуватися системою цінностей, схвалених суспільством; володіти типами мовленнєвої діяльності; відчувати стан співрозмовника; організовувати конструктивне розв'язання конфліктних ситуацій; користуватися прийомами стимулювання й підтримування розмови; дотримуватися теми спілкування; дотримуватися норм літературної мови; демонструвати певний рівень вправності у процесі діалогу (стислість, логічність, виразність, доречність, винахідливість тощо).

Вимоги до оцінювання діалогічного мовлення

Рівень	Характеристика складених студентами діалогів	Бали
Початковий	Студент (студентка) бере участь у діалозі за найпростішою за змістом мовленнєвою ситуацією, може не лише відповідати на запитання співрозмовника, а й формувати прості й однотипні за будовою запитання, припускаючись помилок різного характеру; демонструє небагатий лексикофразеологічний запас; допускає мовні й логічні помилки; не ініціює спілкування; не використовує прийоми налагодження й підтримування контакту; губиться в конфліктній ситуації; комунікативної мети досягає частково.	1-3
Середній	Студент (студентка) досягає комунікативної мети в діалозі з нескладної теми, дотримується основних правил поведінки під час розмови, норм етикету, проте йому бракує самостійності суджень, аргументації в досягненні комунікативної мети, лаконізму, інформаційної новизни; демонструє елементарні правила ввічливості під час розмови; як репліки використовує переважно прості й неповні речення; добирає переважно слабкі аргументи; ставить елементарні запитання, однак інколи губиться під час відповіді на поставлені йому запитання.	4-6

Достатній	Студент (студентка) загалом вправно бере участь у діалозі на основі проблемної ситуації, демонструє достатню обізнаність у темі розмови, здатність ініціювати спілкування, вправність у доборі прийомів підтримування міжособистісної комунікації; дотримується культури мовлення, чітко висловлює думки, виявляє вміння формулювати цікаві запитання, дати влучну, дотепну відповідь; його репліки розгорнуті, змістовні, переконливі; у ставленні до співрозмовника толерантний, стриманий, коректний; але в діалозі трапляються недоліки: відхилення від теми, нечітко виражена особиста позиція співрозмовників, недостатньо сильних аргументів; у мовленні допускає помилки.	7-9
Високий	Студент (студентка) вправно бере участь у діалозі на основі будь-якої ситуації, уміє слухати й дотримується почерговості у розмові, демонструє мовну вправність (дотримання норм літературної мови, правил культури мовлення); добре обізнаний у темі розмови; переконливо й оригінально аргументує свою позицію, добираючи сильні докази, зокрема й з власного досвіду, зіставляє й аналізує різні погляди на предмет, із розумінням ставиться до думки іншого, дотримується правил поведінки й мовленнєвого етикету в розмові; виявляє здатність конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації.	10-12

Монологічне мовлення

Говоріння (усні переказ і твір); письмо (письмові переказ і твір)

Оцінюється здатність студентів: виявляти обізнаність із теми, що розкривається (усно чи письмово); здобувати потрібну інформацію в різноманітних джерелах (зокрема користуватися ІКТ) для створення власних усних і письмових висловлювань; будувати висловлювання певного обсягу, типу й стилю, добираючи й упорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод із кінофільму, сприйнятий (побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо) і використовуючи мовні засоби оформлення; продукувати чітке, плавне, зв'язне мовлення з ефективною логічною структурою, що допомагає слухачеві сприйняти й запам'ятати почуте; будувати композиційно й змістовно завершене висловлювання; урахувати мету спілкування, адресата мовлення; формулювати основну думку висловлювання; розкривати тему висловлювання тощо.

Під час оцінювання усного монологічного мовлення враховуються також такі аспекти: здатність дотримуватися культури мовлення й правил спілкування з урахуванням мовленнєвих ситуацій; виявляти певний рівень творчої діяльності; вільно й невимушено триматися перед слухачами, підтримувати з ними зоровий контакт; доцільно й ефективно використовувати позамовні засоби (постава, міміка, жести).

Вимоги до оцінювання монологічного мовлення

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
	1	Студент (студентка) будує лише окремі не пов'язані між собою речення; бідне лексичне і граматичне оформлення роботи.	15-16 і більше	
I. Початковий	2	Створений студентом (студенткою) текст (висловлювання) характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; лексика і граматична будова мовлення потребують збагачення й урізноманітнення.	13-14	9-10
I. Початковий	3	Студент (студентка) демонструє висловлювання, що не є завершеним текстом; у роботі порушена послідовність й чіткість викладення власних думок; недостатньо сформовані вміння дотримуватися змістової і стилістичної єдності; активний словник бідний, граматична будова висловлювання недосконала.	11-12	

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
II. Середній	4	Створений студентом (студенткою) текст (висловлювання) за обсягом становить трохи більше половини від норми й характеризується певною завершеністю, зв'язністю; бракує повноти, ґрунтовності, послідовності й переконливості у формулюванні думок; порушено пропорційність композиційних частин; чіткішого розмежування потребують основна й другорядна інформація; урізноманітнення потребує лексикофразеологічний запас і граматична будова; немає самостійних суджень і висновків.	9-10	
	5	За обсягом робота близька до норми, композиційно завершена; проте потребує більше самостійних суджень, узагальнень і ґрунтовних висновків; удосконалення потребує лексичне оформлення; основна думка формулюється невиразно, стандартно; бракує сильних аргументів, яскравих мовних засобів.	7-8	7-8

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
	6	За обсягом висловлювання сягає норми; композиційна будова пропорційна; для повного розкриття теми бракує доказовості, самотійних суджень; виклад загалом зв'язний, але учень не вміє самотійно творчо мислити, належно аргументувати думки, влучно добирати слова й вирази, демонструвати багатство синтаксичних конструкцій.	5-6	
III. Достатній	7	Студент (студентка) виявляє обізнаність із теми; демонструє здатність самотійно створювати зв'язний, із елементами самотійних суджень текст, (з урахуванням виду переказу), вдало добирає лексичні засоби (використовує авторські засоби виразності, образності мовлення), але подекуди порушує логіку викладу думок; бракує сильних аргументів на користь основної думки; потребує вдосконалення грамотності і збагачення засобами виразності активний словник.	4	5-6

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
	8	Студент (студентка) самостійно будує (з урахуванням виду переказу), осмислене висловлювання; виявляє обізнаність із теми, добирає переконливі аргументи на користь власної позиції, однак словник, граматичне і стилістичне оформлення роботи потребують урізноманітнення.	3	
	9	Студент (студентка) демонструє здатність самостійно будувати висловлювання певного обсягу, типу і стилю, добираючи й упорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал; виклад думок послідовний, достатній для розкриття теми, логічний (з урахуванням виду переказу); авторська позиція загалом чітка й зрозуміла; вдало дібрано лексичні засоби, однак потребує вдосконалення граматичне оформлення роботи; урізноманітнює синтаксичну будову твору; демонструє навички робити висновки й узагальнення; розмежовувати сильні й слабкі аргументи.	1+1 (НЕГРУБА)	

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
IV. Високий	10	Студент (студентка) самостійно будує (з урахуванням виду переказу) текст, орієнтований на комунікативне завдання, чітко дотримується композиційної пропорційності, висловлює власну думку, аргументує різні погляди на проблему (зіставляє свою позицію з авторською), робота демонструє багатий активний лексико-фразеологічний словник, граматичну правильність; дотримується стильової єдності й виразності тексту. У роботі бракує засобів мовної виразності.	1	3
	11	Студент (студентка) самостійно будує (з урахуванням виду переказу) оригінальний текст, орієнтований на комунікативне завдання, чітко дотримується композиційної пропорційності, висловлює власну думку, аргументує різні погляди на проблему (зіставляє свою позицію з авторською), робота демонструє багатий активний лексико-фразеологічний словник і мовну грамотність; здатність творчо мислити, уявляти, фантазувати, дотримується стильової єдності й виразності тексту; використовує мовні	1 (негруба)	2

Рівень	Бали	Характеристика змісту виконаної роботи	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
		засоби виразності.		
	12	Студент (студентка) самостійно будує (з урахуванням виду переказу) яскравий оригінальний за ідеєю й мовним оформленням текст, орієнтований на комунікативне завдання, чітко дотримується композиційної пропорційності, висловлює власну думку, аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, робота демонструє багатий активний лексико-фразеологічний словник і мовну грамотність; здатність творчо мислити, уявляти, фантазувати, робота відзначається стилістичною довершеністю, наявністю оригінальних мовних засобів виразності. Робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю й різноманітністю, стилістичною довершеністю.	—	1

Оцінювання мовної компетентності студентів

IV. Оцінювання знань з мови й мовних умінь

У процесі навчання української мови застосовують такі види контролю: поточний, тематичний, семестровий, річний і державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання розглядаємо як обов'язковий компонент процесу оволодіння студентами навчальним матеріалом уроку. Поточний контроль здійснюється в процесі поурочного вивчення теми. Основні завдання його такі: мотивувати студентів до активної діяльності; визначати рівень розуміння й первинного засвоєння студентами окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними й засвоєним змістом попередніх тем; закріплювати здобуті знання, набуті вміння й навички. Цей вид контролю має усну й письмову форми, що передбачають різні види.

Для контрольної перевірки мовних знань і вмінь використовуються завдання у тестовій формі, складені на матеріалі слова, сполучення слів, речення, груп пов'язаних між собою речень. Одиницею контролю є вибрані студентами правильні варіанти виконання *завдань тестового характеру й самостійно дібрані приклади*.

Перевірці підлягають знання й уміння з мови, необхідні передусім для правильного використання мовних одиниць. Студентам пропонується розпізнавати вивчені мовні явища; групувати, класифікувати; сполучувати слова, доповнювати, трансформувати речення, добираючи належну форму слова, потрібну лексему, відповідні засоби зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо; виявляти розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні.

Тематичну оцінку виставляють на підставі поточних оцінок і з урахуванням контрольної (тестової) роботи з мовної теми.

Семестровий бал виставляють на основі тематичних оцінок й обов'язкових робіт із різних видів мовленнєвої діяльності й правопису з урахуванням *рівня сформованості навичок студента працювати самостійно й у колективі*.

V. Оцінювання правописної компетентності студентів

Перевірці підлягають уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила і словникові слова, визначені для запам'ятовування; ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації; належним чином оформлювати роботу.

Контрольна перевірка з української мови здійснюється фронтально та індивідуально. Фронтально оцінюються: аудіювання, читання мовчки, письмове есе, мовні знання й уміння.

Індивідуально оцінюються: говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) і читання вголос. Для цих видів діяльності не відводять окремого уроку. Результати оцінювання виставляють у колонку без дати й ураховують у найближчу тематичну. Повторне оцінювання всіх видів мовленнєвої діяльності не проводять.

Українська мова

I семестр – 34 години

№ п/п	Кількість годин	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності студентів	Зміст навчального матеріалу
1	4	Вступ. Лексикографія	
		<u>Знаннєвий компонент</u> <i>розуміє</i> суть понять «лексикографія», «словник», «довідник», «довідкова література»; <i>називає</i> основні типи словників; <i>усвідомлює</i> важливість умінь систематизувати, зіставляти, аналізувати, узагальнювати й використовувати інформацію, яка міститься в лексикографічних джерелах, довідниках, ресурсах мережі інтернет. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>організовує свою діяльність</i> (мотивує, ставить цілі, планує прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>володіє</i> ефективними прийомами пошуку необхідної інформації в різних лексикографічних джерелах, <i>зіставляє й аналізує</i> її; <i>користується</i> у разі потреби, лексикологічними джерелами, <i>виділяє необхідну інформацію</i> з лексичних словників різного типу (тлумачного, словника синонімів, антонімів, іншомовних слів, фразеологічного та ін.) і довідників, у тому числі мультимедійних; <i>висловлює припущення</i> про достовірність наявної інформації; <i>виявляє</i> недостовірність одержуваної інформації, прогалини в інформації й заповнює їх;	Лексикографія. Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література (у тому числі на електронних носіях). Інформативна й нормативна функції їх. Основні типи словників. Довідкові медіаресурси.

		<i>використовує</i> знайдену інформацію для пояснень як докази й факти в різних навчальних і практичних ситуаціях, ситуаціях моделювання й проектування. <u>Ціннісний компонент</u> <i>демонструє</i> любов і повагу до рідного слова, гордість за багатство і красу української мови; <i>висловлює</i> своє ставлення до знайденої інформації; <u>Емоційний компонент</u> <i>виражає</i> засобами мови адекватні почуття і враження від результатів роботи. <u>Поведінковий компонент</u> <i>відповідально ставиться</i> до кожного вжитого слова; <i>демонструє інтерес</i> до нових слів й <i>активність</i> у збагаченні власного словникового запасу.	
2-3	2+12	Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Лексична норма	
		<u>Знаннєвий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розуміє</i> суть понять «лексична норма», «лексичне значення слів», «лексична сполучуваність слів», «слово і контекст», «лексична помилка»; <i>розуміє</i> суть понять «порушення лексичної норми», «фразеологізми», «стилістичне забарвлення фразеологізмів»; <i>пояснює</i> загальні принципи класифікації словникового складу української мови; <i>пояснює</i> найпоширеніші випадки порушення лексичної норми; <i>визначає</i> роль і стилістичні можливості вивчених лексичних одиниць, <i>комунікативно доцільно використовує</i> їх у власному мовленні; <i>визначає</i> роль і доречність використання фразеологічних засобів мови, стилістичну функцію їх; <i>розуміє</i> відмінності між лексичними, фразеологічними	Поняття норми в сучасній українській літературній мові Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм. Лексична норма Лексична помилка. Лексичне значення слова. Слово і контекст; залежність значень слова від контексту. Слововживання: вибір слова, лексична сполучуваність. Слова власне українські й запозичені. Виправдані й небажані запозичення. Лексичні й фразеологічні синоніми,

	синонімами; <i>доречно використовує</i> їх у тексті; <i>усвідомлює</i> відмінність між фразеологічними синонімами й антонімами; <i>використовує</i> лексичну синонімію як засіб виправлення невинуватених повторів, як засіб зв'язку речень у тексті; <i>правильно й доречно використовує</i> фразеологізми відповідно до стилістичного забарвлення їх. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>організовує й планує</i> навчальне співробітництво з учителем та однокласниками; <i>працює</i> в групі й <i>набуває досвіду</i> такої роботи; <i>дотримується</i> лексичної норми в усних і писемних висловленнях; <i>уживає</i> слова відповідно до їхніх лексичних значень, <i>правильно використовує</i> у мовленні багатозначні слова, синоніми, антоніми, омоніми, слова в переносному значенні з урахуванням стилю мовлення; <i>додержується</i> лексичної сполучуваності слів; <i>виявляє й усуває</i> порушення лексичних норм, норм слововживання; <i>оцінює</i> власне й чуже мовлення з погляду точного, доречного й виразного слововживання; <i>висловлює</i> критичне ставлення стосовно вживання українських слів у невласливому їм значенні, невмотивованого використання запозичень; <i>аналізує</i> різні ситуації мовлення, виділяє учасників спілкування, визначає їхні наміри;	антоніми. Синонімічне багатство української мови. Пароніми. Запобігання помилок у вживанні паронімів. Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невласливому їм значенні. Основні групи фразеологізмів, багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів. Уживання слів у фразеологізмах відповідно до їхнього стилістичного забарвлення. Утвердження лексичної норми в словниках української мови (повторення й узагальнення).
--	--	--

		<i>практично засвоює морально-етичні й психологічні принципи спілкування і співпраці;</i> <i>висловлює міркування й пропозиції щодо гармонізації спілкування.</i> <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>виявляє в текстах та обґрунтовує особистісні й загальнолюдські цінності;</i> <i>висловлює власне розуміння цінностей.</i> <i>демонструє повагу до себе й інших, добираючи і вживаючи потрібні слова.</i> <u>Емоційний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>висловлює адекватні почуття і враження від почутого й прочитаного;</i> <i>уміє керувати почуттями відповідно до обставин.</i> <u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>демонструє на уроках активність, ініціативність, відповідальність, комунікабельність, уміння налагоджувати стосунки під час групової діяльності.</i>	
4	10	Практична риторика	
		<u>Знансвий компонент</u> <i>розуміє</i> суть понять «риторика», «мовленнєва ситуація», «мовець», «аудиторія», «текст», «комунікативний намір», «мовленнєвий вчинок»; <i>усвідомлює</i> важливість риторики й риторичних умінь; <i>називає</i> умови успішного спілкування; риси, притаманні цікавому мовцеві, гарному співрозмовникові; <i>називає</i> етапи	Риторика як мистецтво, наука й навчальна дисципліна. Роль риторики в сучасному світі. Мовленнєва ситуація. Елементи мовленнєвої ситуації (мовець (адресат), слухач (аудиторія), предмет мовлення, умови

	підготовки виступу; <i>відрізняє</i> мовленнєву дію й мовленнєвий вчинок; <i>виявляє</i> комунікативні наміри мовця. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>організовує свою діяльність</i> (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>володіє</i> навичками ознайомлювального й вивчального читання; <i>уміє</i> моделювати аудиторію; <i>налагоджує</i> контакт зі слухачем (слухачами); <i>визначає</i> естетичні риси мовлення; <i>аналізує</i> чужий і власний текст; <i>висловлює припущення</i> щодо ролі риторичних знань у житті людини; <i>виявляє</i> причини успішного мовлення; <i>знаходить і зіставляє</i> різні тексти публічних виступів; <i>пропонує</i> способи вдосконалення риторичних навичок, набуття досвіду виступати публічно; <i>готує</i> текст виступу; <i>виступає</i> публічно; <i>порівнює, аналізує, оцінює</i> мовленнєві вчинки тощо. <u>Ціннісний компонент</u> <i>висловлює</i> своє ставлення до риторики; <i>відчуває</i> відповідальність за мовленнєві вчинки; <i>розглядає</i> мову й уміння спілкуватися як цінність; <i>має в домашній бібліотеці</i> зразки гарних публічних промов, словники, довідники. <u>Емоційний компонент</u> <i>відчуває</i> задоволення від добре виголошеної промови; <i>уболює</i> за результати своєї роботи; <i>захоплюється</i> гарними промовами відомих ораторів, <i>прагне</i> наслідувати їх. <u>Поведінковий компонент</u>	успішного спілкування. Особистість мовця (чарівність, артистизм, упевненість у собі, щирість, обізнаність, об'єктивність, доброзичливість). Риси гарного співрозмовника. Вимоги до мовлення оратора. Комунікативний стан мовця. Аудиторія (слухач, слухачі). Види слухання. Цілі слухання. Моделювання аудиторії. Контакт з аудиторією. Прийоми налагодження контакту. Текст як одиниця спілкування. Етапи підготовки тексту виступу. Види читання і записування тексту виступу. Естетика тексту. Ефективність мовлення. Стратегія і тактика мовленнєвої поведінки. Комунікативний намір. Мовленнєвий вчинок. Мовленнєва подія.
--	---	---

		<i>ініціює</i> обговорення публічних промов; <i>висловлює</i> пропозиції щодо вдосконалення риторичної майстерності; <i>демонструє</i> впевненість під час виголошення промови; <i>бере на себе відповідальність</i> за свої мовленнєві вчинки; <i>демонструє</i> небайдужість, активність у розгляді питань теми.	
5	6	Орфоепічна норма	
		<u>Знаннєвий компонент</u> <i>Студент:</i> розуміє суть понять «норма», «орфоепія», «орфоепічна помилка», «орфоепічна норма», «милословність», «наголос», «логічний наголос»; усвідомлює важливість дотримання орфоепічної норми для сучасного компетентного мовця; <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); виявляє й аналізує факти порушення орфоепічної норми; працює з орфоепічним словником і словником наголосів; співвідносить в уяві звук і букву; аналізує своє й чуже усне мовлення; добирає додаткову інформацію з теми; висловлює припущення про важливість орфоепічної норми. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент:</i> висловлює своє ставлення до чужих думок; відчуває відповідальність за мовленнєвий вчинок, дотримання орфоепічної норми у власному мовленні. <u>Емоційний компонент</u> <i>Студент:</i> висловлює адекватні почуття і враження від сприйнятого на	Орфоепічна помилка. Орфоепічний словник. Поняття милословності. Чергування у//в, і//й як засіб милословності. Основні правила вимови голосних звуків. Основні правила вимови приголосних звуків. Наголос. Основні правила наголошування слів. Нормативний наголос. Варіантне наголошування слів в українській мові. Словорозрізнявальний наголос. Форморозрізнявальний наголос. Діалектний наголос. Складні випадки наголошування слів.

		слух чужого мовлення, читання текстів різних жанрів і стилів. <u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> ініціює обговорення складних або суперечливих питань з теми; висловлює пропозиції щодо вдосконалення культури мовлення; демонструє бажання долати труднощі в опануванні теми; виявляє активність у розгляді питань теми.	
--	--	--	--

II семестр – 46 годин

№ п/п	Кількість годин	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності студентів	Зміст навчального матеріалу
1	24	Орфографічна норма	
		<u>Знаннєвий компонент</u> з'ясовує суть понять «орфографічна норма», «орфограма», «орфографічна помилка», «орфографічний словник»; усвідомлює важливість дотримання орфографічної норми для сучасного компетентного мовця; знає правила українського правопису. <u>Діяльнісний компонент</u> організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); виявляє й пояснює порушення орфографічної норми; працює з орфографічним словником; застосовує знання на практиці; аналізує факти порушення орфографічних норм; висловлює припущення про написання того чи того слова; виявляє аналогії в написанні слів (<i>гривень – пісень</i>); знаходить і аналізує додаткову інформацію з теми. <u>Ціннісний компонент</u> висловлює своє ставлення до написаного (прочитаного), відчуває відповідальність за дотримання орфографічних норм.	Орфограма. Орфографічна помилка. Орфографічний словник. Принципи української орфографії. Ненаголошені е, и в корені слова. Апостроф. Позначення м'якості приголосних. Чергування голосних. Чергування приголосних в українській мові. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення. Спрощення приголосних. Подвоєння та подовження приголосних. Правопис префіксів. Правопис суфіксів. Уживання великої літери. Правила перенесення слів із рядка в

		<u>Емоційний компонент</u> <i>висловлює</i> адекватні почуття і враження від почутого або прочитаного; <i>відчуває</i> задоволення від власних досягнень. <u>Поведінковий компонент</u> <i>ініціює</i> обговорення складних або суперечливих питань з теми; <i>висловлює</i> пропозиції щодо вдосконалення культури мовлення; <i>демонструє небайдужість</i> до труднощів в опануванні теми однокласниками, <i>активність</i> у розгляді питань теми; <i>сприймає</i> орфографічну грамотність як статусну річ; <i>демонструє</i> наміри щодо вдосконалення власної орфографічної грамотності.	рядок. Написання складних слів разом, окремо, з дефісом. Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки». Складні випадки написання прізвищ. Складні випадки написання географічних назв. Розрізнення прислівників і співзвучних сполук (збоку – з боку, зрештою – з рештою, всередині – в середині тощо). Правила написання їх. Написання не, ні з різними частинами мови Правила графічних скорочень слів.
2	14	Морфологічна норма	
		<u>Знаннясвий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розуміє</i> суть поняття «морфологічна норма»; <i>усвідомлює</i> зв'язок морфологічної норми з граматичним значенням і граматичними категоріями самостійних і службових частин мови; <i>розрізняє</i> морфологічні норми, пов'язані з особливостями класифікування, словозміни, вживання й поєднання різних частин мови в усному мовленні й на письмі; <i>знає</i> норми вживання самостійних та службових частин мови в усному та писемному мовленні; <i>виявляє й аналізує</i> порушення морфологічних норм; <i>додержує</i> правил написання відмінкових закінчень	Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменників (складні випадки узгодження роду іменників типу <i>кір, дріб, біль, нежить, пил, степ, ступінь, путь</i> та ін. з іншими частинами мови). Паралельні родові форми іменника (<i>зал – зала, птах – птаха, плацкарт – плацкарта</i> тощо). Іменники чоловічого та жіночого роду, що означають назви людей за діяльністю (<i>поет – поетеса,</i>

	відмінюваних частин мови; <i>коментує</i> норми використання самостійних і службових частин мови та узгодження їх, покликаючись на правила та граматичні закономірності слововживання. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>Організовує власну діяльність</i> щодо засвоєння морфологічних норм української мови (<i>визначає</i> мету, цілі засвоєння навчального матеріалу, <i>пов'язує</i> вивчене з теми із практичною діяльністю); <i>планує і проєціює</i> застосування здобутих знань, набутих умінь і навичок у поза навчальних комунікативних ситуаціях; <i>проводить рефлексію</i> власної мовленнєвої діяльності з погляду додержання морфологічних норм, за потреби <i>корегує</i> її; <i>користується</i> словниками, довідковою літературою й електронними ресурсами для перевірки й удосконалення власного рівня засвоєння морфологічної норми; <i>аналізує</i> усні й письмові тексти з погляду додержання морфологічних норм. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>висловлює</i> критичне ставлення до опрацьованого дидактичного матеріалу. <u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>відчуває відповідальність</i> за власний рівень мовленнєвої культури, зокрема за додержання морфологічних норм в усному й писемному мовленні; <i>ініціює</i> конкретні заходи, бере участь у моделюванні навчальних ситуацій, спрямованих на поліпшення умов засвоєння морфологічних норм; <i>висловлює</i> пропозиції щодо подолання труднощів у засвоєнні	<i>поетка; директор – директорка, робітник – робітниця</i> та ін.). Іменники спільного і подвійного роду. Визначення роду невідмінюваних іменників та аббревіатур, правила вживання їх. Іменники, що мають лише форму однини або множини. Складні випадки відмінювання іменників. Закінчення іменників І відміни в орудному відмінку. Закінчення іменників чоловічого роду II відміни в родовому відмінку. Відмінкові закінчення іменників з конкретним та абстрактним значенням (<i>терміна – терміну, феномена – феномену</i>). Паралельні закінчення іменників чоловічого роду давального відмінка (-ові, -еві (-єві) , -у (-ю)); іменників знахідного відмінка (назв побутових предметів (<i>узяв олівець – узяв олівця, написав лист – написав листа</i>); іменників місцевого відмінка однини (<i>на коні – на коневі, в ліжку – на ліжкові, в гаї – в гаю, на торзі – на торгу</i>); іменників місцевого відмінка множини (<i>кістками – костями, крильми – крилами, чобітьми –</i>
--	--	---

		проблемних питань з теми; <i>демонструє</i> небайдужість у розгляді питань додержання морфологічних норм, помічає і коректно виправляє морфологічні помилки у власних і чужих усних і письмових текстах.	<i>чоботями</i> тощо). Закінчення іменників III відміни в орудному відмінку. Словозміна іменників IV відміни. Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.
3	8	Практична риторика	
		<u>Знаннєвий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розуміє</i> суть понять «суперечка», «дискусія», «диспут», «полеміка», «теза», «аргумент», «сильний аргумент», «слабкий аргумент»; <i>усвідомлює</i> життєву важливість діалогу; <i>знає</i> різновиди суперечок; <i>називає</i> правила ведення суперечки. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>володіє</i> полемічними прийомами; <i>добирає</i> аргументи на підтвердження чи спростування висловленої тези; <i>аналізує</i> чужі аргументи; <i>висловлює припущення</i> про недостовірність аргументів; <i>виявляє</i> сильні й слабкі аргументи; <i>готується</i> до суперечки; <i>ставить</i> різноманітні запитання. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент демонструє:</i>	Суперечка як вид комунікації. Різновиди суперечки. Правила ведення суперечки. Аргументи й докази. Полемічні прийоми. Мистецтво відповідати на запитання. <i>Види роботи (рекомендовані):</i> <i>визначення</i> теми й мети суперечки; <i>визначення</i> предмета суперечки; <i>формування</i> позиції, погляду на проблему; <i>збирання</i> матеріалу, аргументів для виступу; <i>збирання</i> інформації про учасників суперечки; <i>аналіз</i> аргументів суперника; <i>спростування</i> позиції суперника; <i>формулювання</i> запитань суперників; <i>дискусія</i> на тему: «Гроші. Навіщо

		готовність до критичного мислення; готовність висловлювати власну думку; жвавий інтерес до дискусійних питань; упевненість під час захисту своєї позиції, цінностей. <u>Емоційний компонент</u> Студент: висловлює адекватні почуття і враження від результатів роботи. <u>Поведінковий компонент</u> Студент: демонструє високу культуру поведінки.	збирати? Де зберігати? На що витратити? Як заощаджувати?», «Мовна мода – це добре чи погано?».
--	--	--	--

III семестр – 34 години

№ п/п	Кількість годин	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності студентів	Зміст навчального матеріалу
1	2	Мовна стійкість як ключова риса національно-мовної особистості	
		<u>Знаний компонент</u> Студент: розуміє суть понять «мовна особистість», «мовна стійкість»; усвідомлює важливість поняття «мовна стійкість»; знає особливості вияву цієї риси. <u>Діяльнісний компонент</u> Студент: організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); добре володіє українською мовою; непохитно користується у побуті й навчанні українською мовою; висловлює припущення щодо важливості цієї риси мовної особистості;	Поняття мовної стійкості. Джерела, що живлять мовну стійкість.

		аналізує риси, досвід і поведінку мовної особистості. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент демонструє:</i> <i>готовність і потребу повсякчас спілкуватися державною мовою;</i> <i>готовність висловлювати власну думку;</i> <i>жвавий інтерес до дискусійних мовних питань;</i> <i>упевненість у своїх переконаннях, цінностях.</i> <u>Емоційний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розвиває власні мовні смаки й мовне чуття.</i> <u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>демонструє високу культуру поведінки.</i>	
2	6	Практична риторика	
		<u>Знаннясвий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розуміє суть понять «метафора», «метонімія», «антитеза», «градація», «повторення», «риторичне запитання»;</i> <i>усвідомлює важливість уміння користуватися засобами мовного вираження.</i> <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує);</i> <i>уміє користуватися засобами мовного вираження думки (інформації);</i> <i>інтонує текст відповідно до норм і правил;</i> <i>аналізує текст;</i> <i>виявляє у тексті мовні тропи й риторичні фігури;</i>	Засоби мовного вираження промови. Метафора, метонімія, їхня роль у мовленні. Риторичні фігури (антитеза, градація, повторення, риторичне запитання, звернення, порівняння). <i>Види роботи (рекомендовані):</i> <i>розпізнавання тропів і риторичних фігур;</i> <i>збагачення тексту й речень тропами й фігурами;</i> <i>написання висловлень із використанням тропів і фігур;</i>

		<i>збагачує й увиразнює текст тропами й фігурами.</i> <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент демонструє:</i> <i>готовність до написання оригінальних текстів;</i> <i>здатність до публічного виступу;</i> <i>жвавий інтерес до мови;</i> <i>упевненість у результатах своєї роботи.</i> <u>Емоційний компонент</u> <i>відчуває естетику мови.</i> <u>Поведінковий компонент</u> <i>демонструє небайдужість, активність у розгляді питань теми.</i>	<i>зміна висловлення за допомогою тропів;</i> <i>добір жанрів і текстів для вживання конкретних мовних засобів;</i> <i>удосконалення тексту мовними засобами.</i>
3	12	Морфологічна норма	
		<u>Знаннєвий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>самостійно формулює визначення поняття «морфологічна норма»;</i> <i>пояснює причини й закономірності вживання певних словоформ;</i> <i>обґрунтовує вибір написання слова, покликаючись на засвоєні морфологічні норми;</i> <i>усвідомлює зв'язок морфологічної норми з лексичним значенням слова;</i> <i>пояснює правопис окремих словоформ, узгодження та вживання їх через лексичне та граматичне значення їх;</i> <i>обирає нормативні варіанти вживання слів та обґрунтовує зроблений вибір.</i> <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>організовує власну діяльність щодо засвоєння морфологічних норм української мови (визначає мету і цілі засвоєння навчального матеріалу, пов'язує вивчене з теми із практичною</i>	Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Вищий і найвищий ступені порівняння прикметників. Синонімічні способи вираження різного ступеня ознаки, використання прислівників <i>дуже, вельми, занадто, мало, вкрай, зовсім, особливо, трохи, децю, злегка</i> та ін., вживання прикметникових суфіксів і префіксів зі значенням суб'єктивної оцінки (<i>величезний, манюсінський, тонкуватий, завеликий, старенький, предобрый</i>). Прислівник. Ступені порівняння. Прикметники, що перейшли в

	діяльністю, <i>планує і проєціює</i> застосування здобутих знань, набутих умінь і навичок у поза навчальних комунікативних ситуаціях, <i>проводить рефлексію</i> власної мовленнєвої діяльності з погляду додержання морфологічних норм, за потреби <i>корегує</i> її); <i>користується</i> словниками, довідковою літературою та електронними ресурсами для перевірки та вдосконалення власного рівня засвоєння морфологічних норм; <i>аналізує</i> усні і письмові тексти з погляду додержання морфологічних норм; <i>користується алгоритмами</i> розрізнення омонімічних частин мови для нормативного вживання їх в усному і писемному мовленні; правильно <i>здійснює</i> синонімічну заміну одних морфологічних варіантів іншими, орієнтуючись на комунікативну доречність вживання обраної словоформи. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>висловлює</i> критичне ставлення до опрацьованого дидактичного матеріалу; <i>відчуває відповідальність</i> за власний рівень мовленнєвої культури, зокрема за додержання морфологічних норм в усному й писемному мовленні. <u>Поведінковий компонент</u> <i>ініціює</i> конкретні заходи чи бере участь у моделюванні навчальних ситуацій, які спрямовані на поліпшення умов засвоєння морфологічних норм; <i>висловлює</i> пропозиції щодо подолання труднощів у засвоєнні проблемних питань з теми; <i>демонструє</i> небайдужість у розгляді питань додержання морфологічних норм, помічає і коректно виправляє морфологічні помилки у власних і чужих усних і письмових текстах.	іменники. Числівник. Складні випадки узгодження й відмінювання числівника. Дієслово, дієслівні форми. Складні випадки словозміни дієслів <i>дати, їсти, відповісти, бути</i> та ін. Паралельні форми вираження наказового способу дієслів 1 та 2 особи множини (<i>ходімо – ходім, візьміте – візьміть, визначте – визначіть, підтвердьте – підтвердіть</i>). Активні й пасивні дієприкметники.
--	---	---

4	14	Синтаксична норма	
		<u>Знаннясвий компонент</u> <i>Студент:</i> розуміє суть понять «синтаксична норма», «синтаксичне керування», «синтаксична помилка»; усвідомлює важливість синтаксичних умінь для розвитку мислення й мовлення; знає правила побудови складних речень. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); виявляє порушення синтаксичних зв'язків; уміє граматично правильно поєднувати слова в реченнях і словосполученнях; аналізує в тексті й реченнях приклади порушення синтаксичної норми; висловлює припущення про взаємозв'язок синтаксичної норми і чіткості, логічності, ясності тексту; виявляє у реченнях порушення правил синтаксичного керування й узгодження; пропонує правильні варіанти під час редагування тексту й речень. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент:</i> здатність логічно мислити; жвавий інтерес до своєї мовної освіти, до прав людини і питань справедливості в суспільстві;	Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження (УПА засвідчила; до міста Старий Самбір; у місті Чернівці). Складні випадки і варіанти синтаксичного керування (відгук про роботу, радіти з перемоги і радіти перемозі; потреба в підручниках; не вживати заходів; не викликає довіри; враження від фільму; командувач військ; багатий на копалини і багатий копалинами; близько десятої години; переміг завдяки вам; посіяла біля хати, за нашими розрахунками). Уживання прийменників в і на з географічними назвами і просторовими іменниками (відбувається в Україні, побувати в Німеччині; поглянути на Вкраїну; жити на Черкащині; піднятися на Еверест). Словосполучення з прийменником по (піти по гриби; по цей день; блукати по полю; триватиме з лютого по квітень; кожному по сувенірові; зауваження по суті

		<i>готовність</i> до навчання з метою покращення власної поведінки; <i>упевненість</i> у процесі захисту прав людини і її цінностей; <i>розуміння</i> зв'язку між засвоєнням синтаксичної норми і формуванням соціально важливих умінь і навичок. <u>Емоційний компонент</u> <i>висловлює</i> адекватні почуття у процесі роботи і враження від результатів її; <i>відчуває</i> емоційне задоволення від спостереження за красою довкілля. <u>Поведінковий компонент</u> <i>ініціює</i> нові види роботи; <i>ініціює</i> спілкування, обмін інформацією з однокласниками; <i>висловлює</i> пропозиції щодо вдосконалення граматичного ладу власного мовлення; <i>висловлює</i> пропозиції щодо активізації роботи на уроці; <i>демонструє</i> небайдужість, активність у розгляді питань теми.	<i>тощо</i>). Словосполучення з прийменниками <i>в(у), при, за, із-за (посяти у дощ; працювати в бібліотеці; росте при дорозі; за часів Мазепи; за активної підтримки)</i>. Вживання похідних сполучників. Варіанти граматичного зв'язку підмета й присудка (<i>Він був активним учасником тих подій. Мій однокласник – директор школи. Перегляд вистави становить частину нашого плану на вихідний. Висіло багато картин; більшість громадян учора підтримали; більшість депутатів проголосувало; батько з сином відвідали; виставка-продаж вразила</i>). Пасивні конструкції з дієсловами на –ся. Синтаксичні конструкції з формою на -но, -то. Порядок слів у реченні. Односкладні й неповні речення. Прості ускладнені речення.
--	--	--	--

IV семестр – 38 годин

№ п/п	Кількість годин	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності студентів	Зміст навчального матеріалу
1	2	Синтаксична норма (продовження теми)	
		<u>Знаний компонент</u> <i>Студент:</i> розуміє суть понять «синтаксична норма», «синтаксичне керування», «синтаксична помилка»; усвідомлює важливість синтаксичних умінь для розвитку мислення й мовлення; знає правила побудови складних речень. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> організовує свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); виявляє порушення синтаксичних зв'язків; уміє граматично правильно поєднувати слова в реченнях і словосполученнях; аналізує в тексті й реченнях приклади порушення синтаксичної норми; висловлює припущення про взаємозв'язок синтаксичної норми і чіткості, логічності, ясності тексту; виявляє у реченнях порушення правил синтаксичного керування й узгодження; пропонує правильні варіанти під час редагування тексту й речень. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент демонструє:</i> здатність логічно мислити;	Правила побудови складних речень. Логічні помилки в складних реченнях.

		<i>жвавий інтерес</i> до своєї мовної освіти, до прав людини і питань справедливості в суспільстві; <i>готовність</i> до навчання з метою покращення власної поведінки; <i>упевненість</i> у процесі захисту прав людини і її цінностей; <i>розуміння</i> зв'язку між засвоєнням синтаксичної норми і формуванням соціально важливих умінь і навичок. <u>Емоційний компонент</u> <i>висловлює</i> адекватні почуття у процесі роботи і враження від результатів її; <i>відчуває</i> емоційне задоволення від спостереження за красою довкілля. <u>Поведінковий компонент</u> <i>ініціює</i> нові види роботи; <i>ініціює</i> спілкування, обмін інформацією з однокласниками; <i>висловлює</i> пропозиції щодо вдосконалення граматичного ладу власного мовлення; <i>висловлює</i> пропозиції щодо активізації роботи на уроці; <i>демонструє</i> небайдужість, активність у розгляді питань теми.	
2	14	Пунктуаційна норма	
		<u>Знаннявий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розуміє</i> суть понять «пунктуаційна норма», «розділові знаки»; <i>усвідомлює</i> важливість пунктуаційної грамотності; <i>називає</i> правила поставлення розділових знаків. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i>	Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком у простому реченні. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених - звертаннями; - однорідними членами речення; - відокремленими означеннями,

		<i>організовує свою діяльність</i> (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>помічає і виправляє</i> пунктуаційні помилки; <i>інтонує</i> текст відповідно до поставлених у ньому розділових знаків; <i>аналізує</i> в тексті розділові знаки; <i>пропонує</i> варіанти розділових знаків. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент демонструє:</i> <i>пунктуаційну грамотність;</i> <i>готовність</i> до навчання з метою покращення власної грамотності; <i>жвавий інтерес</i> до літературної мови; <i>розуміння зв'язку</i> між пунктуацією й інтонацією. <u>Емоційний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>виражає за допомогою інтонації</i> почуття й емоції під час читання й переказування тексту. <u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>ініціює</i> дотримання у школі мовного режиму; <i>висловлює</i> пропозиції щодо поліпшення правописної грамотності; <i>демонструє</i> небайдужість, активність у розгляді питань теми.	прикладками, обставинами; - вставними словами і реченнями. Кома в складному реченні. Крапка з комою у складному реченні. Двокрапка у складному реченні. Тире у складному реченні. Розділові знаки при прямій мові.
3	10	Стилістична норма	
		<u>Знаннєвий компонент</u> <i>Студент:</i> <i>розуміє</i> суть понять «стиль», «стилістична норма», «стилістична помилка»; <i>розрізняє</i> стилістичне забарвлення лексичних і словотворчих	Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів і омонімів, синонімів, антонімів і паронімів. Стилістичні особливості слів

	засобів мови; <i>знаходить</i> у тексті стилістично забарвлені морфологічні засоби, варіанти граматичних форм; <i>розрізняє</i> відтінки значень простих речень; <i>знаходить</i> у реченні стилістично забарвлені засоби простого і складного речення; <i>усвідомлює</i> важливість стилістичних умінь; <i>називає</i> види стилів і розрізняє їх. <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>визначає</i> доречність використання в тексті стилістично забарвлених лексичних і фразеологічних засобів; <i>здійснює</i> синонімічну заміну з метою увиразнення стилю; <i>проводить</i> заміну стилістично нейтральних мовних засобів стилістично забарвленими і навпаки; <i>виявляє</i> порушення стилістичної норми; <i>уміє</i> редагувати текст; <i>виявляє</i> у тексті стильові ознаки; <i>порівнює</i> тексти різних стилів. <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент демонструє:</i> <i>вміння</i> обирати мовно-виражальні засоби залежно від мети й ситуації спілкування; <i>готовність</i> до навчання з метою покращення власного мовлення; <i>жвавий інтерес</i> до граматичного багатства української мови. <u>Емоційний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>висловлює</i> адекватні почуття, відтворені автором у тексті.	іншомовного походження. Стилістичне забарвлення лексики. Книжна й розмовна лексика. Оцінна лексика. Стилістична роль неологізмів і застарілої лексики. Стилістичне забарвлення фразеологізмів. Виразальні можливості фразеологізмів. Стилістичні особливості засобів словотвору. Стилістичні особливості частин мови. Вимоги до вживання синтаксичних одиниць у різних стилях.
--	---	--

		<u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> демонструє небайдужість, активність у розгляді питань теми, відповідальність за мовні вчинки.	
4	12	Практична риторика	
		<u>Знаннясвий компонент</u> <i>розуміє</i> суть слів і понять «мовленнєвий жанр», «привітання», «представлення», «пояснення», «інструкція», «повідомлення», «похвала», «осуд», «рецензія», «характеристика», «вибачення»; <i>усвідомлює</i> важливість володіння жанровим багатством; <u>Діяльнісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>організовує</i> свою діяльність (мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує); <i>уміє користуватися</i> жанрами у різних ситуаціях спілкування; <i>аналізує</i> тексти рецензій, привітань, характеристик тощо; <i>використовує</i> у практиці мовлення мовленнєві жанри; <i>складає</i> оригінальні тексти привітань, рецензій, пояснень тощо; <u>Ціннісний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>готовність</i> до спілкування, налагодження стосунків; <i>готовність</i> до навчання з метою покращення власної поведінки; <i>жвавий інтерес</i> до навчальних тем; <i>розуміння</i> зв'язку між вивченням риторики і формуванням соціально важливих умінь і навичок; <i>впевненість</i> у процесі виголошення підготовлених текстів. <u>Емоційний компонент</u> <i>Студент:</i> <i>висловлює</i> адекватні почуття і враження від результатів роботи.	Інформаційні жанри (представлення, пояснення, інструкція, повідомлення) Діалогічні жанри (бесіда, телефонна розмова, листування). Оцінювальні жанри (похвала, осуд, рецензія, характеристика). Етикетні жанри(привітання, вибачення). <i>Види роботи (рекомендовані):</i> <i>збирання</i> необхідної інформації й допоміжного матеріалу для написання текстів різних жанрів; <i>написання</i> текстів різних жанрів; <i>удосконалення</i> підготовлених текстів; <i>виголошування</i> підготовлених текстів; <i>аналіз і самоаналіз</i> навчальної та комунікативної діяльності.

		<u>Поведінковий компонент</u> <i>Студент:</i> ініціює проведення рольових ігор із застосуванням мовленнєвих жанрів; демонструє небайдужість, активність у розгляді питань теми.	
--	--	---	--

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділів і тем	Всього (годин)	Лекції (годин)	Лабор. (годин)	Практ. (годин)	Семін. (годин)	Інші (годин)	Самост. (годин)
І семестр								
1	Вступ. Лексикографія.	4	4					
2	Поняття норми в сучасній українській літературній мові.	2	2					
3	Лексична норма.	12	12					
4	Практична риторика.	10	10					
5	Орфоепічна норма.	6	6					
	Всього за І семестр	34	34					
II семестр								
1	Орфографічна норма	24	24					
2	Морфологічна норма.	14	14					
3	Практична риторика	8	8					
	Всього за II семестр	46	46					
III семестр								
1	Мовна стійкість як ключова риса національної особистості.	2	2					
2	Практична риторика.	6	6					
3	Морфологічна норма (продовження теми)	12	12					

4	Синтаксична норма.	14	14					
	Всього за III семестр	34	34					
IV семестр								
1	Синтаксична норма (продовження теми).	2	2					
2	Пунктуаційна норма.	14	14					
3	Стилістична норма.	10	10					
4	Практична риторика	12	12					
	Всього за IV семестр	38	38					
	Всього по дисципліні	152	152					

ЗМІСТ ПРЕДМЕТА

№ пп	Назва розділів і тем	Види занять	Кількість годин аудиторних	Кільк. годин самост.	Наочність	Форма поточного контролю
I семестр						
1	Вступ Лексикографія. Сучасні лексикографічні джерела: словники, довідкова література. Довідкові медіа ресурси. РМ (обговорення теми «Словник в нашому житті»).	комбіноване заняття	2/2		підручник	опитування
2	Основні типи словників. РМ (диспут на тему «Не бійтесь заглядати у словник: Це тишиний яр, а не сумне провалля....» (М. Рильський)).	комбіноване заняття	2/4		підручник	опитування
3	Поняття норми в сучасній українській літературній мові Нормативне й ненормативне мовлення. Типи норм.	комбіноване заняття	2/6		підручник	опитування

4	Лексична норма Лексична помилка. Лексичне значення слова. Слово і контекст. Слова власне українські й запозичені. РМ (написання есе «Чарівність і могутність слова»).	комбіноване заняття	2/8		підручник	опитування
5	Лексичні та фразеологічні синоніми, антоніми. Синонімічне багатство української мови. Пароніми. Запобігання помилкам у вживанні паронімів. РМ (складання тексту рекомендаційного характеру «Як уникати помилок у мовленні»).	комбіноване заняття	2/10		підручник	опитування
6	Найпоширеніші випадки порушення лексичної норми. Кальки з інших мов, недоречне вживання українських слів у невластивому їм значенні. РМ (виступ під час дискусії «Які слова руйнують наше життя?»).	комбіноване заняття	2/12		підручник	опитування
7	Основні групи фразеологізмів, багатозначність, синонімія й антонімія фразеологізмів. Уживання слів у фразеологізмах. РМ (підготовка проєкту «Фразеологічне багатство у творах українських письменників»).	комбіноване заняття	2/14		підручник	опитування
8	Утвердження лексичної норми в словниках української мови. Есе. Види есе, вимоги до його написання. РМ <i>Контрольне есе</i> (тема на вибір вчителя).	комбіноване заняття	2/16		підручник	опитування
9	КР №1. Лексикографія. Лексична норма (тест).	комбіноване заняття	2/18		тестові завдання	перевірка робіт
10	Практична риторика	комбіноване	2/20		підручник	опитування

	Аналіз КР № 1. Риторика як мистецтво. Роль риторики в сучасному світі. Мовленнєва ситуація. Елементи мовленнєвої ситуації. РМ (складання діалогу в парах на запропоновану тему).	заняття				
11	Особистість мовця. Риси гарного співрозмовника. Вимоги до оратора. Комунікативний стан мовця. РМ (усне висловлення щодо власних ораторських здібностей: слабкі і сильні сторони, що хотіли б вдосконалити, над чим потрібно працювати).	комбіноване заняття	2/22		підручник	опитування
12	Контакт з аудиторією. Види й цілі слухання. Моделювання аудиторії. Налагодження контакту з аудиторією. Підготовка тексту до виступу. РМ (усний переказ запропонованого тексту).	комбіноване заняття	2/24		підручник	опитування
13	Естетика тексту. Написання тексту для виступу. Ефективність мовлення. Мовленнєва подія. Мовленнєвий вчинок. РМ (написання вільного есе на тему «Т. Шевченко – це історія успіху, а не історія поразки» (І.Малкович)).	комбіноване заняття	2/26		підручник	опитування
14	Стратегія і тактика мовленнєвої поведінки. РМ <i>Контрольне есе</i> (тема на вибір вчителя).	комбіноване заняття	2/28		підручник	опитування перевірка робіт
15	Орфоепічна норма Орфоепічна помилка. Милозвучність. Чергування у-в, і-й як засіб милозвучності. Основні правила вимови голосних та приголосних звуків.	комбіноване заняття	2/30		підручник	опитування
16	КР №2 (тест).	комбіноване	2/32		підручник	перевірка робіт

		заняття				
17	Аналіз КР № 2. Наголос. Основні правила наголошування слів. Варіантне наголошування слів. Словорозрізнявальний, форморозрізнявальний і діалектний наголоси. РМ (інформаційний виступ на тему «Можливості українського наголосу»).	комбіноване заняття	2/34		підручник	опитування
	Разом за I семестр	34	34			
II семестр						
1	Орфографічна норма Орфограма. Орфографічна помилка. Принципи української орфографії.	комбіноване заняття	2/2		підручник	опитування
2	Ненаголошені <i>e, u</i> в корені слова. Апостроф.	комбіноване заняття	2/4		підручник	опитування
3	Позначення м'якості приголосних. РМ (написання вільного есе «Прекрасна мить життя»).	комбіноване заняття	2/6		підручник	опитування
4	Чергування голосних і приголосних звуків. Зміни приголосних при збігові їх у процесі словотворення. Спрощення приголосних.	комбіноване заняття	2/8		підручник	опитування
5	Подвоєні літери (внаслідок подовження). Подвоєні літери (внаслідок збігу). РМ (написання есе на тему «Чого варто уникати в спілкуванні»).	комбіноване заняття	2/10		підручник	опитування
6	Правопис префіксів. Правопис суфіксів.	комбіноване заняття	2/12		підручник	опитування
7	Уживання великої літери. Велика літера й лапки у власних назвах. Правила перенесення слів із рядка в рядок.	комбіноване заняття	2/14		підручник	опитування

8	Графічні скорочення. РМ Контрольне есе (тема на вибір вчителя)	комбіноване заняття	2/16		підручник	перевірка робіт
9	Написання складних слів разом, окремо, з дефісом. Написання слів іншомовного походження. Правило «дев'ятки». РМ (написання ділового листа).	комбіноване заняття	2/18		підручник	опитування
10	Складні випадки написання прізвищ. Складні випадки написання географічних назв. Читання тексту мовчки.	комбіноване заняття	2/20		підручник	опитування
11	Розрізнення прислівників і співзвучних сполук. Написання <i>не, ні</i> з різними частинами мови.	комбіноване заняття	2/22		підручник	опитування
12	КР №3. Орфографічна норма (<i>тест</i>)	комбіноване заняття	2/24		тестові завдання	перевірка робіт
13	Морфологічна норма Аналіз КР №3. Морфологічна норма. Морфологічна помилка. Іменник. Рід іменника. Паралельні родові форми іменника. РМ (усне переказування тексту публіцистичного стилю).	комбіноване заняття	2/26		підручник	опитування
14	Число іменника. Іменники, що мають лише форму однини або множини.	комбіноване заняття	2/28		підручник	опитування
15	РМ Контрольне есе (тема на вибір вчителя)	комбіноване заняття	2/30		підручник	опитування
16	Складні випадки відмінювання іменників I і II відміни Складні випадки відмінювання іменників III і IV відмін. РМ (написання звернення до громадян міста (села) щодо чистоти довкілля).	комбіноване заняття	2/32		підручник	опитування
17	Закінчення -у (-ю), -а, (-я) в іменниках родового відмінка однини чоловічого роду.	комбіноване заняття	2/34		підручник	опитування

18	Особливості кличного відмінка. Творення й відмінювання імен по батькові. Усний переказ тексту.	комбіноване заняття	2/36		підручник	опитування
19	КР №4. Морфологічна норма (<i>тест</i>)	комбіноване заняття	2/38		тестові завдання	перевірка робіт
20	Практична риторика Аналіз КР №4. Суперечка як вид комунікації. Різновиди суперечки. Правила ведення суперечки. РМ (<i>підготовка до полеміки на тему «Незнання закону не звільняє порушника від відповідальності»</i>).	комбіноване заняття	2/40		підручник	опитування
21	Теза й аргументи. РМ (<i>усний твір з елементами роздуму на одну із запропонованих тез</i>).	комбіноване заняття	2/42		підручник	опитування
22	РМ <i>Контрольне есе</i> (тема на вибір вчителя)	комбіноване заняття	2/44		підручник	перевірка робіт
23	Полемічні прийоми. Мистецтво відповідати на запитання. РМ (<i>написання відгуку на вірш</i>). Повторення вивченого в II семестрі.	комбіноване заняття	2/46		підручник	опитування
Разом за II семестр		46	46			
III семестр						
1	Мовна стійкість як ключова риса національномовної особистості Поняття мовної стійкості. Джерела, що живлять мовну стійкість. РМ (<i>усний твір на тему «Чи потрібно бути мовно стійким?»</i>).	комбіноване заняття	2/2		підручник	опитування
2	Практична риторика Засоби мовного вираження промови.	комбіноване заняття	2/4		підручник	опитування

	РМ (написання формального есе, з висловлюванням у ньому міркування про те, який складник успіху найбільш дієвий).					
3	Метафора, метонімія, їхня роль у мовленні. Риторична фігура як засіб мовного вираження. РМ (написання висловлень із використанням тропів і фігур).	комбіноване заняття	2/6		підручник	опитування
4	Риторичне запитання, звернення, антитеза, градація, повторення, порівняння. РМ Контрольне есе (тема на вибір вчителя)	комбіноване заняття	2/8		підручник	опитування перевірка робіт
5	Морфологічна норма Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Ступені порівняння прикметників. РМ (складання усної розповіді про родину друга /подруги з використанням присвійних прикметників).	комбіноване заняття	2/10		підручник	опитування
6	Числівник. Складні випадки узгодження числівника. Відмінювання числівників. РМ (читання й переказування текстів з числівниками).	комбіноване заняття	2/12		підручник	опитування
7	Складні випадки відмінювання числівника. Позначення дат і часу. РМ (складання діалогів, що містять запитання та відповіді з числівниками на позначення дат і часу певних подій).	комбіноване заняття	2/14		підручник	опитування
8	Дієслово, дієслівні форми. Складні випадки словозміни дієслів.	комбіноване заняття	2/16		підручник	опитування
9	Наказовий спосіб дієслова. Активні й пасивні дієприкметники. РМ (написання есе про свою заповітну мрію).	комбіноване заняття	2/18		підручник	опитування

10	Прислівник. Ступені порівняння прислівників. КР №5. Практична риторика. Морфологічна норма (<i>тест</i>)	комбіноване заняття	2/20		тестові завдання	опитування перевірка робіт
11	Синтаксична норма Аналіз КР №5. Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження та керування.	комбіноване заняття	2/22		підручник	опитування
12	Уживання прийменників <i>в</i> і <i>на</i> з географічними назвами і просторовими іменниками. Словосполучення з прийменником <i>по, в(у), при, за, із-за</i> . Вживання похідних сполучників. РМ (<i>складання розповіді про уявну (віртуальну) мандрівку Україною</i>).	комбіноване заняття	2/24		підручник	опитування
13	Варіанти граматичного зв'язку підмета й присудка. Пасивні конструкції з дієсловами на -ся .	комбіноване заняття	2/26		підручник	опитування
14	Синтаксичні конструкції з формою на -но, -то . Порядок слів у реченні.	комбіноване заняття	2/28		підручник	опитування
15	Односкладні й неповні речення.	комбіноване заняття	2/30		підручник	опитування
16	КР №6. Синтаксична норма (<i>тест</i>).	комбіноване заняття	2/32		тестові завдання	перевірка робіт
17	Аналіз КР № 6. Прості ускладнені речення. РМ <i>Контрольне есе</i> (тема на вибір вчителя)	комбіноване заняття	2/34		підручник	перевірка робіт опитування
	Разом за III семестр	34	34			
I V семестр						
1	Правила побудови складних речень.	комбіноване	2/2		підручник	опитування

	Логічні помилки в складних реченнях.	заняття				
2	Пунктуаційна норма Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком. Звертання. Вставні конструкції.	комбіноване заняття	2/4		підручник	опитування
3	Однорідні члени речення. Однорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.	комбіноване заняття	2/6		підручник	опитування
4	Відокремлені означення, прикладки, обставини. РМ (<i>усний твір: висловлення захоплення красою природи в улюблену пору року</i>).	комбіноване заняття	2/8		підручник	опитування
5	Кома й крапка з комою в складному реченні. РМ <i>Контрольне есе</i> (тема на вибір вчителя)	комбіноване заняття	2/10		підручник	опитування перевірка робіт
6	Двокрапка в складному реченні. Тире в складному реченні. РМ (<i>написання листа другу з іншої країни про спортивну подію у твоєму місті</i>).	комбіноване заняття	2/12		підручник	опитування
7	Розділові знаки при прямій мові.	комбіноване заняття	2/14		підручник	опитування
8	КР №7. Пунктуаційна норма (<i>тест</i>)	комбіноване заняття	2/16		тестові завдання	перевірка робіт
9	Стилістична норма Аналіз КР № 7. Стилістична помилка. Стилістичне використання багатозначних слів і омонімів, синонімів, антонімів і паронімів.	комбіноване заняття	2/18		підручник	опитування
10	Стилістичні особливості слів іншомовного походження. Стилістичне забарвлення лексики. Книжна й розмовна лексика. РМ (<i>написання вільного есе про важливість (неважливість) сленгу в мові</i>).	комбіноване заняття	2/20		підручник	опитування
11	Стилістична роль неологізмів і застарілої лексики.	комбіноване заняття	2/22		підручник	опитування перевірка робіт

	РМ Контрольне есе (тема на вибір вчителя)					
12	Стилістичні можливості фразеологізмів. Стилістичні засоби словотвору. РМ (написання розповіді «Зірки українського спорту»).	комбіноване заняття	2/24		підручник	опитування
13	Стилістичні особливості частин мови. Синтаксичні одиниці в різних стилях. РМ (виконання проєкту «Синтаксичні непорозуміння»).	комбіноване заняття	2/26		підручник	опитування
14	Практична риторика Інформаційні жанри (представлення, пояснення, інструкція, повідомлення). РМ (написання текстів різних жанрів).	комбіноване заняття	2/28		підручник	опитування
15	Діалогічні жанри (бесіда, телефонна розмова, листування). РМ (написання листа-запрошення на урочистий захід).	комбіноване заняття	2/30		підручник	опитування
16	Оцінювальні жанри (похвала, осуд, рецензія, характеристика). Етикетні жанри(привітання, вибачення). РМ (написання рецензії на один з творів української літератури).	комбіноване заняття	2/32		підручник	опитування
17	КР №8. Стилістична норма. Практична риторика (тест).	комбіноване заняття	2/34		тестові завдання	перевірка робіт
18	Аналіз КР № 8. Читання й аналіз тексту (підготовка до ДПА у формі ЗНО). РМ Контрольне есе (тема на вибір вчителя).	комбіноване заняття	2/36		підручник	опитування перевірка робіт
19	Підсумковий урок.	комбіноване заняття	2/38		підручник	опитування
	Всього за IV	38	38			
	Всього на дисципліну	152	152			

Виконала

Наталія МАРТИРОСЯНЦ